

1879

На 30 октомврий въ четвъртъкъ сутринта пристигнахъ, следъ късо престояване въ Прага, наново въ Виена, за да се отправя отъ тукъ за България. Непрекъснато пътуване: на 15 юлий отъ Прага въ Дубровникъ, презъ августъ въ Цетина, въ началото на октомврий въ Требинье, на 7 октомврий отъ Дубровникъ въ Виена, въ Виена останахъ около 10 дена — по времето на шумните заседания въ парламента (чехите следъ 16 години пакъ отидоха въ Виена), следъ това въ Прага да видя майка си и сестрите си и да си накупя каквото тръбва, сега пъкъ на пътъ за България — отъ Цетина презъ Прага въ София. Видяхъ отъ черногорските плахини планините на Албания, задъ които се крие Шаръ, сега — отъ другата страна къмъ него! Несигурностъ въ цѣлата българска работа; до сега съмъ получилъ едно единствено писмо отъ Стоилова и нѣколко важни телеграми. Последната телеграма получихъ единъ день преди тръгването си отъ Прага на пладне, когато се пригатвяхъ за пътъ: „*Lettres viennent de Prag. Vos conditions entièrement acceptées. Télégraphiez départ. Ordre faciliter seront données Lom. Revoir. Stoïloff*“ [писмата Ви идатъ отъ Прага. Вашите условия сѫ напълно приети. Телеграфирайте когато тръгнете. Ще бѫдатъ дадени нареддания въ Ломъ да Ви улеснятъ. До виждане. Стоиловъ].

Пристигнахъ сутринта въ пълно пътнишко облѣкло, съ кавалерийски ботуши и *Lodenmantel*. Баща ми бѣше още въ легло. Настанихъ се у него, въ хотелъ *Matschakerhof*. Въ срѣда тъкмо били започнати дебатите по тронната речь, тамъ той говорилъ чудесно, полякътъ Дунаевски сѫщо; отъ либералната партия отговарялъ *Suess*. Отидохъ съ баща си въ кафенето, гдето сварихме Ригера (готви се да говори); госпожа и г-нъ Хевера. — Въ парламента не ходихъ; Ригерь говорилъ $1\frac{1}{2}$ часа, депутатите били като попарени, безмислици, кулата на св. Стефанъ, реминисценции отъ 1848 год. и т. н. Безтактности. Изгубена битка. — Ходихъ у чичо си Херминъ, гдето сварихъ *Burm*. На параходната агенция да питамъ за рейсите отъ Оршова надолу (тъкмо се мѣнятъ разписанията). У Хелферта само на кракъ. — Обѣдвахъ въ гостилиницата *Gauss* чакъ на 5 ч. студени меса. На 6 ч. отидохъ съ депутати (като следъ поражение) въ *Café central*, бѣха *Zeith.*, Матушъ и др., съжаляваха Ригера, говорилъ противъ мандата на клуба. На 7 ч. ново нощно заседание. Вечеряхъ самичъкъ у *Kule*; легнахъ си рано.